

TEKİRDAĞ
SÜLEYMANPAŞA HALK EĞİTİMİ
MERKEZİ VE ASO MÜDÜRLÜĞÜ

PANDEMİK İNFLUENZA
EYLEM PLANI

2020

PANDEMİK İNFLUENZA(GRİP) EYLEM PLANI

Ayrıntılı Bilgi İçin Müdür Yardımcısı Eray EREN: 05054978037

ONAY

İlgi : İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 04/07/2019 tarih ve 93966460-134.99/7802 sayılı yazısına istinaden Ulusal Pandemi Planına Uygun Olarak Hazırlanmıştır.

		ADI-SOYADI	İMZA-MÜHÜR	TARİH
HAZIRLAYAN	SÜLEYMANPAŞA HALK EĞİTİMİ MERKEZİ VE ASO	Çağlar ŞAHİN Bilişim Tek. Öğretmeni		.../.../2019
KONTROL EDEN	SÜLEYMANPAŞA HALK EĞİTİMİ MERKEZİ VE ASO	Eray EREN Müdür Yardımcısı		.../.../2019
İŞVEREN VEKİLİ	SÜLEYMANPAŞA HALK EĞİTİMİ MERKEZİ VE ASO	Ahmet BİKRIYE Müdür Yardımcısı		.../.../2019
İŞVEREN	SÜLEYMANPAŞA HALK EĞİTİMİ MERKEZİ VE ASO	Hüseyin ŞAHİN Kurum Müdürü		.../.../2019

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	3
1. GİRİŞ	4
1.1 GENEL BİLGİLER	4
2. AMAÇ VE HEDEFLER	5
2.1. PANDEMİK İNFLUENZA PLANI'NIN AMACI	5
3. SORUMLULUKLAR.....	5
3.1. Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü'nün Pandemiye Yönelik Görev ve Sorumlulukları	5
3.2. İlde Bulunan Eğitim Kurum ve Kuruluşların Pandemiye Yönelik Görev ve Sorumlulukları	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
4. KAPSAM	6
4.1. Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü PANDEMİ KOORDİNASYON VE PLANLAMA EKİBİ	6
4.2. KURULAN EKİPLERİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI	7
PANDEMİ ÖNCESİ YAPILMASI GEREKENLER	8
PANDEMİ SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER	10
PANDEMİ SONRASI PANDEMİ PLANININ RAPORLANMASI VE REVİZYONU	11
6. OKUL HABERLEŞME LİSTESİ	11
7. Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü'nde ÇALIŞAN PERSONEL SAYISI	12
8. Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü TOPLAM OKUL VE ÖĞRENCİ SAYISAL VERİLERİ.....	12
9. PANDEMİ DURUMUNDA SÜLEYMANPAŞA HEM VE ASO MÜDÜRLÜĞÜ PANDEMİ VERİ BİLDİRİM İLETİŞİM ZİNCİRİ	13
9.1. MESAİ SAATLERİNDE KURUM İÇİ ÇALIŞAN İLETİŞİM ZİNCİRİ	13
9.2. OKULLARIN VERİ İLETİŞİM ZİNCİRİ	14
10. ENFEKSİYON KONTROL ÖNLEMLERİ	14
10.1. KURUMLARDA ÇALIŞANLARA YÖNELİK ENFEKSİYON KONTROLÜ	14
10.2. EĞİTİM KURUMLARINDA YAPILACAKLAR	15
11. TOPLU YAŞAM ALANLARI İÇEREN KURUM/KURULUŞLAR İÇİN PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANI KONTROL LİSTESİ.....	20
12-Tablo 9. Toplu Yaşam Alanları İçeren Kurum/Kuruluşlar İçin Pandemik İnfluenza Faaliyet Planı Kontrol Listesi	21

TEKİRDAĞ

SÜLEYMANPAŞA HALK EĞİTİMİ MERKEZİ VE ASO MÜDÜRLÜĞÜ

PANDEMİ İNFLUENZA FALİYET PLANI

1. GİRİŞ

1.1 GENEL BİLGİLER

Pandemiler veya **pandemik** hastalıklar, bir kıta, hatta tüm dünya yüzeyi gibi çok geniş bir alanda yayılan ve etkisini gösteren salgın hastalıklara (epidemi) verilen genel addır. İnfluenza (grip), influenza virüslerinin yol açtığı bir solunum yolu hastalığıdır. Her yaş grubunda görülen ve ölümlere yol açan hastalık, bazı riskli gruplarda ağır seyretmekte ve daha fazla ölümlere neden olabilmektedir. Özellikle sonbahar ve kış aylarında görülen ve mevsimsel olarak seyreden influenza zaman zaman pek çok kişinin ölümüyle sonuçlanan salgınlara yol açmaktadır.

A, B, C ve D olmak üzere dört tip influenza virüsü bulunmaktadır. İnfluenza A virüsleri insan, domuz, at, kanatlı hayvanlar gibi canlıları enfekte edip hastalığa neden olurken bazı durumlarda da hastalığa neden olmayabilir. İnfluenza B virüsleri sadece insanlarda, influenza C domuz ve insanda, influenza D ise sadece sığırdaki hastalık yapabilmektedir. İnfluenza A ve B virüsleri insanlarda mevsimsel salgınlara neden olurken sadece influenza A virüslerinin pandemiye neden olduğu bilinmektedir.

Zaman zaman influenza virüslerinin genetik yapısında meydana gelen değişikliklere bağlı olarak yeni bir tipte influenza virüsü ortaya çıkmaktadır. Bu değişiklik hayvan influenza virüsünün genetik yapısında meydana gelebilme veya insan ve hayvan influenza virüslerinin her ikisinin genetik kombinasyonu ile ortaya çıkabilmektedir. Değişimlere bağlı olarak virüs insandan insana kolayca geçiş yeteneği kazanabilmektedir. Bu durum, virüsle daha önce hiç teması olmayan, virüsün yol açacağı enfeksiyonun gelişmesine yatkın olan kişilerin önemli bir kısmının hastalanmasına neden olmakta ve büyük çapta salgınlara yol açabilmektedir. Dünya çapında hızla yayılma potansiyeli olan böyle bir virüs, influenza pandemisine neden olabilir.

Kuşlardaki influenza virüsü suşlarının insanlarda yol açtığı salgınlar, yeni suşların insanlara bulaşma ve yayılabilme potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Son zamanlarda yapılan çalışmalarda kanatlı hayvanlardaki suşların, insanlarda ciddi/ağır hastalığa yol açma yeteneğinin daha fazla olduğu ve bu suşların kanatlı hayvanlarda endemik karakter kazandığı bildirilmektedir. Bu suşlar mevsimsel influenza virüsleri gibi etkili bir şekilde yayılırsa yeni bir pandemi gelişebilir.

İnfluenza pandemileri, 16.yüzyıldan beri 10-50 yıl arasında değişen aralıklarla şiddeti ve etkisi değişerek tekrarlamıştır. Yirminci yüzyılda influenzaya bağlı üç pandemi yaşanmıştır. Bunlar arasında en şiddetli olanı: 1918 yılında görülen ve Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yarım milyon, bütün dünyada 20 milyondan fazla kişinin ölümüne yol açtığı tahmin edilen ve İspanyol gribi olarak adlandırılan influenza pandemisidir.

21. yüzyılın ilk influenza pandemisini, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Haziran 2009'da, yeni influenza A(H1N1)pdm09 virüs alt tipinin ortaya çıkmasından sonra ilan etmiştir. Bu virüs, Nisan 2009'da Meksika'dan başlayıp önce Kuzey Amerika'ya ve Batı Avrupa'ya daha

sonra da dünya çapında hızla yayılarak bir pandemiye neden olmuştur. Virüs, domuz, kanatlı hayvanlar ve insan influenza virüslerine ait genetik özellikleri taşımaktadır. Virüsün yol açtığı pandemideki birinci dalga olarak kabul edilen beş ay içinde (Ağustos 2009 dönemine kadar) yaklaşık 200.000 vaka ve 1.800 ölüm bildirilmiştir.

2. AMAÇ VE HEDEFLER

2.1. PANDEMİK İNFLUENZA PLANI'NIN AMACI

Bir influenza pandemisinden etkilenecek Süleymanpaşa HEM ve ASO Müdürlüğü personelinin influenza pandemisini tanımalarını, rollerini ve sorumluluklarını yerine getirmek üzere en uygun şekilde hazırlık yapmalarını ve pandemi durumunda koordinasyon içinde hareket etmelerini yardımcı olacak bilgi ve çerçeveyi sağlamaktır.

Planlama, pandemik suşun bulaşmasını, hasta sayısını hastanede yatmayı ve ölümleri azaltabilir, kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlayabilir ve pandeminin ekonomik ve sosyal yükünü azaltır.

Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynaması ve eğitim kurumlarında alınacak önlemlerin hastalığın toplumdaki yayılım hızında azalma sağlaması, eğitim kurumlarına ayrı bir önem verilmesini gerekli kılmaktadır.

Bir influenza pandemisinde, aşağıdaki durumlar beklenir;

- ❖ İnfluenza (grip), influenza virüslerinin yol açtığı bir solunum yolu hastalığıdır.
- ❖ Enfeksiyonun, dünyanın her yerindeki bölgesel salgınlarla küresel düzeyde yayılabileceği göz önünde tutulması gereken noktalaradır.
- ❖ Çocuklarda ve yaşlılarda mevsimsel influenza hastalığının klinik tablosunun genç erişkinlere göre daha ağır seyrettiği bilinmektedir. Çocuklar daha uzun süre çevreye virüs yayarlar ve bulaştırıcıdırlar.
- ❖ Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynamaktadır
- ❖ Artan temasın olması nedeniyle hasta sayısı artacak, çalışanların ve öğrencilerin sayısı azalacak ve eğitim öğretim hizmetleri büyük ölçüde aksayacaktır.

3. SORUMLULUKLAR

3.1. Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü'nün Pandemiye Yönelik Görev ve Sorumlulukları

- Pandemi Faaliyet Planlarının hazırlanması ve bu planlara uygun hareket edilmesi,
- Kurum koordinasyon kurulunca talep edilen uygulamaların pandemi yönetimi kapsamında gerçekleştirilmesi,

- Kurumumuzda, Sağlık Bakanlığı'nın önerileri doğrultusunda hijyen kurallarına uyulması konusunda azami özen gösterilmesi,
- Sağlık Bakanlığı'nın hazırladığı materyal kullanılarak kurumumuzda pandemi ve enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemleri hakkında öğretmenler tarafından eğitim verilmesinin sağlanması,
- Talep doğrultusunda sağlık hizmetleri alanında eğitim alan öğrencilerin görevlendirilmesinin sağlanması,
- Gönüllü personel teminine destek verilmesi,
- Yabancı dil tercüman desteğinin sağlanması,
- Eğitim ve öğretime ara verilmesine dair kararların uygulanması İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüyle koordineli olarak gerçekleştirilmesi.

4. KAPSAM

Bu talimat, influenza pandemisi sırasında Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü'nce uygulanır.

4.1. Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü PANDEMİ KOORDİNASYON VE PLANLAMA EKİBİ

Kurum Müdürü	HÜSEYİN ŞAHİN
Kurum Müdür Yardımcısı	Şebnem TOPAL
Bilişim Tek. Öğretmeni	Mehmet GÖKHANER
İngilizce Öğretmeni	Güzide YILMAZ

4.2. KURULAN EKİPLERİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

EĞİTİM HİZMETLERİ	İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Okul Sağlığı Hizmetleri
PANDEMİ İZLEME HİZMETLERİ	Eğitim Öğretim Hizmetleri

5. PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET ŞEMASI

PANDEMİ ÖNCESİ YAPILMASI GEREKENLER	FAALİYETLER
İş yerinde faaliyet planını yapacak koordinatör ekibin belirlenmesi	Koordinatör ekibin belirlenmesi.
Kurumumuzdaki çalışan ve sayısının belirlenmesi	Süleymanpaşa HEM ve ASO Müdürlüğünün teşkilat şemasının listelenmesi.
Kurum içi ve Kurum dışı iletişim	Kurum içi çalışanların koordineli bir şekilde çalışabilmesi için iletişim numaralarının alınması. İlçe Sağlık Müdürlüğü Bulaşıcı ve Bulaşıcı olmayan Hastalıklar birimi iletişim numaralarının alınması.
Öncelikli sağlık hizmeti alacak personelin belirlenmesi	Kurumumuzda çalışan personelin hastalıktan korunması için risk gruplarının belirlenmesi.
Aşılama ve antiviral ilaç kullanımı	<p><u>-Mevsimsel influenza aşısı konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılmalı, risk gruplarının mevsimsel influenza aşısını yaptırmayı teşvik edilmelidir.</u></p> <p>-Sağlık Bakanlığının önerileri doğrultusunda risk gruplarına öncelik verilerek aşı ve ilacın önerildiği şekilde kullanımının sağlanması.</p>
Sık el yıkama alışkanlığı kazandırmak ve damlacık yoluyla yayılımını engellemek	<p>-Potansiyel hastalığın bulaşmasını engellemek için aşağıdaki <u>hijyen kuralları konusunda</u> bilgi düzeyini artırıcı <u>eğitim faaliyetleri</u> yapılması.</p> <p>(-Öksürürken, hapşırıırken ve burnunu temizlerken tek kullanımlık mendiller ile ağzı ve burnu kapatmak ya da kol içine hapşırıp öksürme .</p> <p>-Kullanılmış mendilleri en yakın çöp kutusuna atma.</p> <p>-Öksürdükten, hapşırdıktan, mendil kullandıktan sonra, solunum salgılarıyla ve kirli yüzeylerle (solunum salgılarıyla kontamine olmuş yüzeyler) temas ettikten sonra elleri yıkama .</p> <p>-Elleri yıkamadan göz ve burun mukozasına temastan kaçınma).</p> <p><u>-Doğru el yıkama tekniğini ve enfeksiyon kontrol önlemlerini anlatan posterler, afişler, çıkartmalar vb. dikkat çekmek için kurumda görünür yerlere asılması.</u></p> <p>-Sosyal iletişim araçları kullanılarak sürekli</p>

	<p>bilgilendirme yapılması, mümkünse kamu spotları yayınlanması.</p> <p>-Hastalık yayılımını azaltmak amacıyla semptomlar kaybolana kadar hasta kişilerin kalabalık ortamlara girmemesi ve evde istirahat etmesi teşvik edilmesi.</p>
Pandemi Faaliyet Planının Kurumsallaşması	<p>-Güncellenebilir şekilde pandemi faaliyet planının hazırlanması ve bütün birimlere dağıtılması ve plan hakkında bilgilendirilmesi.</p>
Eğitim organizasyonu	<p>-İl Sağlık Müdürlüğü sağlıkla ilgili eğitim sorumluları yada kurum içinden sağlık hizmetleri sorumlusunun İl Sağlık Müdürlüğünden eğitim materyalleri ve güncel verileri alarak eğitim vermesi.</p>
İşyeri, araç-gereç temizliği ve kişisel hijyen konusunda eğitim planlanması	<p>-Temizlik personeline yönelik hijyen eğitiminin planlanması.</p>

PANDEMİ SIRASINDA YAPILMASI GEREKENLER	FAALİYETLER
Pandeminin kurumumuz üzerinde olabilecek etkisinin en aza indirilebilmesi için pandeminin yayılım hızını izleme	<ul style="list-style-type: none"> -Sağlık Bakanlığı web sayfasının takip edilmesi. -Çalışan personelin bilgilendirme toplantılarına katılımının sağlanması. - Okulumuzda devamsızlık yapan öğrencilerin takibinin yapılması, bildirimlerinin İş Sağlığı ve Güvenliği birimine bildirilmesi.
İşe devamlılığın sağlanabilmesi amacıyla çalışanların hastalıktan korunma stratejilerini uygulamaya koymak	<ul style="list-style-type: none"> -Bulaşmanın önlenmesi için hasta kişilerin izin alarak evde istirahat etmesi sağlanmalı. -Hasta kişi çalışmakta ısrar ediyorsa cerrahi maske takması ve hasta kişilere yaklaşırken cerrahi maske takılması , 1 metreden uzak mesafede durulması için uyarıların yapılması. -Çalışanların çalışma saatleri içinde çok yakın mesafede bulunmaması ve gerektiğinde cerrahi maske kullanmaya teşvik edilmesi. -Yapılacak toplantıların kısa tutulması ve mümkün olduğunca az katılımcı ile yapılması. -Kişiler arası temasın azaltılması(tokalaşma, yakın mesafe konuşma, sosyal öpüşme, kalabalık ortamda yapılacak faaliyetler) ve öksürme hapşırma konusunda çalışanların bilgilendirilmesi. -Enfeksiyondan korunma ve kontrolde kullanılacak malzemelerin dağıtılması ve ulaşılabilir olması.
Çalışanların sağlığının korunması için özellikle risk grubundan olanların, hastalık riski açısından değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none"> -Risk grubunda bulunan yada aile fertlerinden birinde risk bulunan bireylerin bilgilendirilmesi. -Risk grubunda olan kişilerin korunma önlemlerinin(cerrahi maske kullanması vb.) alınması. -Risk grubunda olanlar başta olmak üzere tüm çalışanların günlük hastalık izinleri takibinin izin bölümüyle işbirliği yapılarak takip edilmesi. -Hastalık belirtileri gösteren kişilerin derhal birinci basamak sağlık kuruluşuna gönderilmesi.
Kurumun, araç ve gereç temizliği sağlamak	<ul style="list-style-type: none"> -Bulaş riski taşıyan alan (yemekhane, lavabolar vd.) ve eşyalar(telefon, bilgisayar, masa ,kapı kolları, vd.) Temizlik personelleri tarafından Sağlık Bakanlığının hazırladığı yönerge ve talimatlara uyularak en az günde bir kez sabun, deterjan yada %0.5 lik çamaşır suyuyla temizlenmesi.
Çalışanların çalışma verimini korumak ve ruhsal sorunlarını en aza indirebilmek için psikososyal destek sağlamak	<ul style="list-style-type: none"> -Çalışanların psikososyal durumları takip edilmesi. -Bu konuda hizmet veren kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapılarak sosyal hizmet ve sosyal yardım sağlanması.

PANDEMİ SONRASI PANDEMİ PLANININ RAPORLANMASI VE REVİZYONU

-Çalışanlardan geri bildirim alınarak fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıpların saptanması, listelenmesi, öneriler geliştirilerek raporlanması
-Plandaki aksamalar ve giderilmesi gereken eksikliklere göre pandemi faaliyet planında revizyona gidilmesi ve yeni olabilecek pandemiye hazırlıklı olunması

6. OKUL HABERLEŞME LİSTESİ

SÜLEYMANPAŞA HEM VE ASO MÜDÜRLÜĞÜ TELEFONU: 0 282 261 20 64		CEP TELEFONU	DAHİLİ NUMARALAR
KİŞİ	UNVAN		
Hüseyin ŞAHİN	Kurum Müdürü	05334109849	101
Eray EREN	Müdür Yardımcısı	05054978037	103
Ahmet BİKRIYE	Müdür Yardımcısı	05536008422	104
Şebnem TOPAL	Müdür Yardımcısı	05326522218	102
Enver ARSLAN	Yardımcı Hizmetli	05396996600	100

**7. Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü'nde ÇALIŞAN
PERSONEL SAYISI**

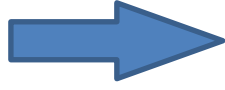
SÜLEYMANPAŞA HALK EĞİTİMİ MERKEZİ VE ASO MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL SAYISI	SÜLEYMANPAŞA HALK EĞİTİMİ MERKEZİ VE ASO MÜDÜRLÜĞÜ SAĞLIK VE YARDIMCI HİZMETLER SINIFINDAKİ PERSONEL SAYISI
275	4

**8. Süleymanpaşa Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü TOPLAM OKUL VE
ÖĞRENCİ SAYISAL VERİLERİ**

TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI	Genel ve Mesleki Kurslar	Destekleme ve Yetiştirme Kursları	Proje Kapsamındaki Kurslar
6529	6289	152	88

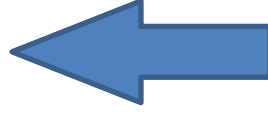
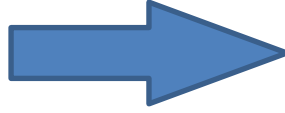
9. PANDEMİ DURUMUNDA SÜLEYMANPAŞA HEM VE ASO MÜDÜRLÜĞÜ PANDEMİ VERİ BİLDİRİM İLETİŞİM ZİNCİRİ

9.1. MESAİ SAATLERİNDE KURUM İÇİ ÇALIŞAN İLETİŞİM ZİNCİRİ

Hastaneye gidinceye kadar
özel olarak ayrılmış
bekleme odası

9.2. OKULLARIN VERİ İLETİŞİM ZİNCİRİ

10. ENFEKSİYON KONTROL ÖNLEMLERİ

10.1. KURUMLARDA ÇALIŞANLARA YÖNELİK ENFEKSİYON KONTROLÜ

Topluma yönelik enfeksiyon kontrolünde, pandemi döneminden bağımsız olarak, her zaman, enfeksiyondan korunmaya yönelik toplumun farkındalığını artırmak ana amaç olmalıdır.

Enfeksiyon kontrolünde el hijyeni ve solunum salgılarına temasın engellenmesi esastır.

El hijyeni, sağlık bakım uygulamalarında bulaşıcı ajanların geçişini azaltmak için en önemli uygulamadır

- ❖ El hijyeni terimi suyla sabunla yıkama, ardından kurulama veya alkol bazlı el antiseptiklerinin kullanımını içerir.

- ❖ Eğer ellerde gözle görülür kirlenme varsa veya solunum salgularına maruz kalınmışsa, alkol bazlı el antiseptiklerinin etkinliği kısıtlı olacağından, eller su ve sabunla yıkanmalı ve kurulanmalıdır.
- ❖ Kurulama için tek kullanımlık kâğıt havlular kullanılmalı ve ayakla çalışan kapaklı çöp kutularına atılmalıdır.
- ❖ İnflüzanın bulaşmasında esas yol öksürme, hapşırma esnasında solunum yollarından çıkan damlacıkların inhalasyonudur.
- ❖ Ellerin, göz ve burun mukozasından uzak tutulması hastalığın yayılmasını önleyecektir.
- ❖ Öksürürken, hapşırırken veya burun temizlerken, tek kullanımlık mendil ile ağız ve burnun kapatılması ya da kol içine hapşırılıp öksürülmesi, kullanılmış mendillerin çöp kutusuna atılması, sonrasında ellerin su ve sabunla yıkanması etkili enfeksiyon kontrol önlemleridir.

10.2. EĞİTİM KURUMLARINDA YAPILACAKLAR

İnfluenza gibi hava yolu ile bulaşan enfeksiyonların yayılımı kapalı ortamlarda daha kolay olduğu için eğitim kurumlarında hastalığın bulaşmasını engelleyecek önlemlerin alınması, eğitim kurumlarında çalışan tüm personel ve öğrencilerin hijyen kuralları konusunda bilgilendirilmesi gereklidir.

Bu önlemlerin alınması için sağlık çalışanları, okul yönetimi ve öğretmenler, veliler ve öğrenciler arasında iş birliği ve eşgüdümün sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Çocuklarda ve yaşlılarda mevsimsel influenza hastalığının klinik tablosunun genç erişkinlere göre daha ağır seyrettiği bilinmektedir.

Çocuklar daha uzun süre çevreye virüs yayırlar ve bulaştırıcıdırlar. Bu iki önemli nedenden dolayı influenza enfeksiyonunda çocuklar önemli bir role sahiptir

Ek olarak el yıkama alışkanlıklarının yeterince sık olmaması, okul ortamında arkadaşları ile oldukça yakın ilişkide olmaları enfeksiyonun bulaşmasını ve yayılmasını kolaylaştırmaktadır.

Öğrencilere aşı yapılması öğrencilerle birlikte çocukların ailelerinde de influenza vakalarını önemli oranda azaltır.

Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynaması ve eğitim kurumlarında alınacak önlemlerin hastalığın toplumdaki yayılım hızında azalma sağlaması, eğitim kurumlarına ayrı bir önem verilmesini gerekli kılmaktadır.

Aşağıda sıralanan stratejilerin eğitim kurumlarında uygulanması pandemik influenza'nın toplumsal etkilerini azaltacaktır

10.2.1. KİŞİSEL KORUYUCU ÖNLEMLERİN EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN PERSONEL VE ÖĞRENCİLER TARAFINDAN UYGULANMASI

Eğitim kurumlarındaki öğrenci ve çalışanlara yönelik kişisel koruyucu önlemleri anlatan eğitimler düzenlenmelidir.

Bu eğitimlerde mevsimsel influenza, IBH belirtileri, hasta kişiden bulaşmanın önlenmesi için yapılacaklar ve pandemik influenza ile ilgili Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan bilgiler anlatılmalı ve aşağıdaki konulardan bahsedilmelidir;

- ❖ Öksürük ya da hapsirik sırasında ağız mendille kapatılmalı ve bu mendil çöpe atılmalıdır. Mendile ulaşılamadığı durumlarda kol içine hapsirilmalı/öksürülmelidir.
- ❖ Elleri yıkamak influenza ve diğer bulaşıcı hastalıklardan koruyacak en önemli önlemlerdendir.
- ❖ Öksürük, hapsirik sonrası, yemekten önce ve sonra, tuvalet kullanılmışsa, kapı kolu, merdivenlerin tırabzanlarına dokunulmuşsa eller yıkanmalıdır.
- ❖ Eller, su ve sabunla yıkanmalı, su-sabun temin edilemediği durumlarda alkol bazlı el antiseptiği ile temizlenmelidir.
- ❖ Eller yıkandıktan sonra, tek kullanımlık kâğıt havlu ile kurulayıp, musluk bu havlu ile kapatılmalı ve havlu çöp kutusuna atılmalıdır.
- ❖ Mümkün olduğu kadar öğrenciler ellerini, ağızlarına ve gözlerine temas ettirmemelidir.
- ❖ Mümkün olduğu kadar toplu etkinliklerden kaçınılmalı, yapılacaksa etkinlikler açık havada düzenlenmelidir.

10.2.2. İNFLUENZA BENZERİ HASTALIK VAKALARININ SAPTANMASI VE BİLDİRİMİ

Aileler IBH belirtisi olan çocukları eğitim kurumuna göndermemeli ve bu durumdan eğitim kurumu yönetimini haberdar etmelidir. Benzer şekilde öğretmenleri tarafından öğrenciler değerlendirilmeli ve hastalık belirtisi gösteren öğrencilerin eve gitmeleri sağlanmalıdır. Eve gidene kadar öğrencilerin varsa eğitim kurumunun sağlık hizmetleri verilen bölümünde, yoksa diğer kişilerle temasını önleyecek şekilde ayrılmış bir odada gözlem altında tutulması uygun olacaktır. Öğrencilerin eve dönerken toplu ulaşım aracı ya da öğrenci servisini kullanma zorunluluğu olması durumunda öğrencilerin ağız ve burnunun cerrahi maske ya da temiz bir mendille kapatılması uygun olacaktır. Bu durumun okul yönetimine bildirilmesi, hastalığın eğitim kurumundaki durumunun değerlendirilmesi yönünden çok önemlidir.

Okul yönetimi, olası influenza vakasına ait öğrenci devamsızlıklarını günlük olarak bildirmelidir. Devamsızlık bilgilerinin kurumlar arası veri akışı yayımlanacak prosedürlere göre yapılacaktır.

Hastalık nedeni ile eğitim kurumlarınca öğrenci ve personel devamsızlıklarının takip edilebilmesi için çocukları eğitim kurumuna devam etmeyen velilerin devamsızlık nedenlerini günlük olarak eğitim kurumuna bildirmeleri gerekmektedir. Bunun yanı sıra hastalığı nedeni ile rapor olarak devamsızlık yapan öğrencilerin de kayıt altına alınması gereklidir. Bu bilgiler okul müdürü tarafından görevlendirilecek bir müdür yardımcısı ya da bir öğretmen tarafından izlenmeli ve devamsızlık yapan öğrenciler ve personel, öğrencilerin sınıflara göre dağılımı ve bunlardan kaçının IBH nedeniyle gelmediği günlük olarak bildirilmelidir.

Sağlık müdürlüğü bu konuda sorumlu tutulan öğretmenlere IBH'nin tanımı, devamsızlık takibinin önemi ve velilerden istenecek bilgiler konusunda kısa bir eğitim vermelidir.

Hasta kişilerin 7-10 gün içerisinde iyileşmesi beklenmektedir. Ancak bu süre bazı durumlarda uzayabilmektedir.

İnfluenza benzeri hastalık nedeniyle eve gönderilen öğrenci ya da personelin hastalık belirtileri geçene ve kendini günlük faaliyetlerini yapabilecek kadar iyi hissedene dek eğitim kurumuna gelmemesi ve risk grubunda olan kişilerin sağlık kuruluşlarına başvurularının sağlanması tavsiye edilmelidir.

İstirahat hem daha kısa sürede iyileşmeyi sağlar hem de hastalığın diğer çocuklara bulaşmasını engeller.

Bu dönemde hasta kişilerin mümkün olduğu kadar dışarı çıkmamaları ve kalabalık ortamlardan (sinema, konser, toplu taşıma araçları gibi) uzak tutulmaları konusunda bilgi verilmesi gerekmektedir.

10.2.3. ENFEKSİYON KONTROLÜ İÇİN ÖNLEMLER VE EĞİTİM KURUMUNDA ALINACAK TEMİZLİK ÖNLEMLERİ

- ❖ İnfluenza virüsleri yüzeylerde uzun süre aktif kalabilirler. Ancak temizlik uygulamalarını takiben hızla yok olurlar.
- ❖ Öğrencilerin çok fazla temas ettikleri yüzeylerle (kapı kolları, tuvalet kapıları, lavabo muslukları, bilgisayar klavye ve fareleri, servis kapı kolları ve oturma yerlerinde tutunmaya yarayan kollar vb.) bulaşma gerçekleşebilir.
- ❖ Yemek servisi yapılan eğitim kurumlarında bu yüzeylere sandalyelerin üst kısımları, yemek masaları, turnike kolları da eklenebilir.
- ❖ Bu yüzeylerin günde en az iki kez temizlenmesi hastalığın bulaşmasını önleyici etki gösterecektir.
- ❖ Temizlik yapan kişinin bu işleri yaparken eldiven giymesi gerekmektedir.
- ❖ Eğitim kurumlarında özellikle pandemi dönemlerinde temizliğin sağlanması hastalığın bulaşmasının engellenmesinde önemli rol oynayacağı için her eğitim kurumunda

temizliği yapacak personel temin edilmeli ve bu personelin sürekliliği sağlanmalı ve buna yönelik planlamalar yapılmalıdır.

- ❖ İnfluenza gibi solunum yolu ile bulaşan hastalıklardan korunmak için öğrencilerin bir arada bulunduğu mekânlarda (derslik, kantin, yemekhane, spor alanları, okul servisleri vb.) aşğıdaki hususlara dikkat edilmesi önem arz etmektedir.
- ❖ Eğitim kurumlarında sınıflar, öğretmen odası ve diğer odalar, hava akımını sağlayacak şekilde sık sık havalandırılmalıdır.
- ❖ Okul ve kreş gibi toplu yaşam alanlarında oyun parkı, oyuncaklar, çocuk karyolası, etajer, sandalye, yemek masası, pencere kenarı, kapı kolu gibi sık temas edilen yerler deterjanlı su ile günlük temizlenmelidir.
- ❖ Sık kullanılan ve canlı influenza virüslerinin bulunabileceği yüzeylerin (kapı kolları, bilgisayar klavyesi, cep telefonu ya da kablolu telefon ahizeleri, televizyon uzaktan kumandaları, sandalye, masa ve sıralar vb. yüzeyler) dezenfeksiyonu için Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen oranda sulandırılmış çamaşır suyu yeterlidir.
- ❖ Temizlik, temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
- ❖ Temizlik malzemeleri her bölüm için ayrı olmalı ve temizlik malzemeleri kendi ambalajlarında ya da etiketlenmiş olarak saklanmalıdır.
- ❖ Temizlik için kullanılan malzemeler ıslak bırakılmamalıdır. Temizlik bitiminde malzemeler uygun şekilde yıkanıp kurutulmalıdır. Temizlik malzemeleri ve paspaslar mutlaka kuru olarak, mümkünse ayrı bir oda/bölmede saklanmalıdır.
- ❖ Temizlik için kullanılacak çamaşır suyunun sulandırılma işlemi günlük olarak yapılmalıdır. Temizlik için hazırlanan bu su, fazla kirlendiğinde veya bir bölümden başka bir bölüme geçerken değiştirilmelidir.
- ❖ Zemin ve koridorlar günlük olarak ve/veya kirlendikçe paspaslanmalı, ardından kurulanmalıdır.
- ❖ Lavabo temizliği: Lavabo ve etrafı günlük ve görünür kirlenme oldukça su ve deterjan ile temizlenmeli, çamaşır suyuyla dezenfekte edilmelidir.

Sağlık Bakanlığı'nın pandemik influenza aşı önerilerinin dikkate alınması

- ❖ Sağlık Bakanlığı'nın önerileri doğrultusunda öncelikle aşı yapılacak öğrenci ve personel belirlenmeli ve aşı uygulanması desteklenmelidir

Hizmetin sürdürülebilmesi için alternatif planlamaların yapılması

- ❖ Orta şiddetli bir pandemide yaklaşık beş kişiden birinin hasta olması beklenmektedir.
- ❖ Kurumda çalışan personelin de hasta olabileceği ya da hastasına bakabilmek için evde kalabileceği göz önüne alınarak, kurumda çalışanların işe gelmemeleri durumunda hizmetin sürdürülebilmesine yönelik personel planlaması yapılmalıdır

Bünyesinde yurt/pansiyon vb. barınma alanı bulunan kurumlar için plan hazırlanması

Bünyesinde öğrencilerin yatılı olarak barındığı yurt/pansiyon vb. barınma alanı bulunan kurumlar tarafından hazırlanan pandemik influenza faaliyet planları kontrol edilirken Toplu Yaşam Alanları İçeren Kurum/Kuruluşlar İçin Pandemik İnfluenza Faaliyet Planı Kontrol Listesi kullanılmalıdır

10.2.4. PANDEMİ SIRASINDA EĞİTİM ÖĞRETİME ARA VERİLMESİ

Pandemi sırasında eğitim kurumlarında pek çok hafif vaka ile karşılaşılabilir. Bu hafif vakalar gözden kaçabilir ve yeterli korunma ve kontrol önlemleri alınamayabilir.

Bu durum hastalığın yayılımında önemlidir ve çocukların evlerindeki bireylere bulaştırma olasılığını artırmaktadır.

Evlerde risk grubuna diyabet, kalp hastası, dâhil kişilerin bulunması ağır vakaların ortaya çıkmasına yol açabilecektir. Diğer yandan çocukların hastalanması nedeniyle bazen aile bireylerinden birisinin çocuğuna bakmak için işe gitmemesi, hatta bu bireyin hastalanarak işe gitmemesi gibi sosyal ve ekonomik zararlara da neden olabilmektedir.

Eğitim kurumlarında eğitim ve öğretime ara verilmesi; eğitim kurumlarındaki öğrenciler ve yöneticiler dâhil tüm personelin eğitim kurumundaki faaliyetlerini geçici süre durdurularak herkesin evlerine gönderilmesidir.

Bu karar verilirken yerel sağlık yönetimi bölgedeki hastalık görülme durumuna göre Sağlık Bakanlığı'na danışarak mülki amire öneride bulunur.

Eğitim ve öğretime ara verme kararı alınmadan önce aşağıdaki soruların da yanıtlanması gerekmektedir:

- Öğrencilerde ya da eğitim kurumunda çalışanlarda konfirme vaka saptanmış mıdır?
- Okula yakın bir başka okulda salgın saptanmış mıdır?
- Eğitim ve öğretime yeniden başlanmasında göz önüne alınacak kriter ya da durum olarak saptanan belirleyici ne olacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verme süresi ne kadar olacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verildiği sürece eğitimin devamı için ne tür önlemler alınacaktır?
- Ailelerle ve öğretmenlerle eğitim ve öğretime ara verme sonrası iletişim nasıl sağlanacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verilen eğitim kurumlarının öğrencilerinin sosyal aktiviteleri için yapılandırılmış bir program mevcut mudur?
- Eğitim kurumlarında yapılan sosyal ve sportif faaliyetlerin sürdürülmesinde alınacak tedbirler neler olacaktır?

- Eğitim ve öğretime ara verildiğinde çocukların ev bakımını sağlayacak veliler için alınmış idari ve sosyal tedbirler neler olacaktır? Bu nedenle işe gelemeyen velilerin iş ortamında yaratacağı eksiklikler için ne tür tedbirler alınacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verilmesi durumunda edinilmesi gereken kazanımlar nasıl olacaktır?
- Okullarda eğitim ve öğretime ara verilmesi durumunda okullar açılmadan önceki dönemde tekrar temizlik yapılması gereklidir

11. TOPLU YAŞAM ALANLARI İÇEREN KURUM/KURULUŞLAR İÇİN PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANI KONTROL LİSTESİ

Askeri birlikler, yatılı sosyal hizmet kuruluşları, yurtlar, geçici barınma merkezleri, pansiyonlar ve ceza infaz kurumları, vb. toplu yaşanan kapalı ortamlarda solunum yolu ile bulaşan hastalıklar toplumdaki daha fazla risk oluşturmaktadır. Pandemi sürecinin yönetiminde; ne tür olanaklara sahip olunduğu, ne yapılması ve ne zaman yapılması gerektiğinin bilinmesinin cevapları önemlidir. Bu nedenle pandemik influenza için faaliyet planları bulunmalıdır. Toplu yaşam alanları içeren kurum/kuruluşlarda pandemiye hazırlık aşamasında yapılması gerekenlerin kontrolü Tablo 9'da yer alan liste kullanılarak yapılmalıdır.

12-Tablo 9. Toplu Yaşam Alanları İçeren Kurum/Kuruluşlar İçin Pandemi İnfluenza Faaliyet Planı Kontrol Listesi

No	Kontrol Edilmesi Gerekenler	Evet (√)	Hayır (√)	Açıklama
1	Pandemik influenza faaliyet planı hazırlandı mı?			
2	Pandemi faaliyet planı hazırlanması için bir koordinatör ve ekip belirlendi mi?			
3	İl sağlık müdürlüğü ile koordineli olarak hazırlanacak "İletişim Planı" kapsamında; pandemi durumunda il sağlık müdürlüğüne bildirim yöntemi ve sorumlusu(ları) ve yedekleri belirlendi mi?			
4	İl sağlık müdürlüğü ilgili sorumluları ile ilgili bilgiler alındı mı?			
5	Kurum içi iletişim planı hazırlandı mı?			
6	Kurumda çalışan toplam personel sayısı belirlendi mi?			
7	Kurumda çalışan sağlık personeli sayı ve unvanı ile ilgili bilgiler belirlendi mi?			
8	Kurumda ikamet eden kişi sayıları belirlendi mi?			
9	Kurumda ikamet eden kişiler arasında mevsimsel influenza risk grubunda (Ek-3) olanlar belirlendi mi?			
10	Kurumda bulunan sağlık birimleri ve bu birimlerin kapasiteleri belirlendi mi?			
11	Pandemi durumunda hastanede yatarak tedavisi gerekmeyen hastaların takip ve izolasyon alanı belirlendi mi?			
12	Pandemi durumunda hasta izolasyonu veya hastaların belirlenen alana toplanmasının yönetimi için planlama yapıldı mı?			
13	Hastanede yatarak tedavisi gerekmeyen hasta kişilerin tıbbi takibi için gerekli sağlık personeli planlandı mı?			
14	Pandemi durumunda hastanede yatarak tedavisi gereken hastalar için hastaneye sevk planı hazırlandı mı?			
15	Kurumda alınması gereken enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemlerini uygulamaya yönelik yöntemler belirlendi mi?			
No	Kontrol Edilmesi Gerekenler	Evet (√)	Hayır (√)	Açıklama
16	Kurumda çalışan ve ikamet eden kişilere pandemik influenza ile ilgili eğitimler verildi mi?			
17	Kişisel koruyucu ekipman ihtiyacına ve teminine yönelik planlama yapıldı mı?			
18	Kurumda hizmetin devamı için kritik olduğu değerlendirilen kişiler için pandemik aşı ve/veya antiviral ilaç ihtiyacı belirlendi mi?			
19	Rutin işlerin idamesi için yedek/ek personel belirlendi mi?			
20	Kurum şartları değerlendirilerek ziyaretçilere yönelik planlama yapıldı mı?			
21	İl planına entegre edilmesine yönelik kurum pandemi planının bildirimi yapıldı mı?			
22	Pandemi durumunda ihtiyaç duyulabilecek temel yaşam malzemelerinin (su, gıda, temizlik malzemesi vb.) sağlanmasına yönelik planlama yapıldı mı?			
23	Kurum mevzuatı değerlendirilerek ailesinin yanına gönderilmesi mümkün olanlara yönelik planlama yapıldı mı?			
24	İhtiyaç duyulan malzeme ve hizmet temini için mali kaynak belirlendi mi?			
25	İl planında ek hizmet binası olarak belirlenen binalarda ikamet edenlere yönelik planlama (kalanların eve gönderilmesi, başka kurumlara nakli, hizmete yönelik hazırlıklar vb.) yapıldı mı?			
26	Pandemi tatbikatına yönelik planlama yapıldı mı?			

AYRINTILI BİLGİ İÇİN:

Eray EREN

Müdür Yardımcısı

İletişim: 05054978037